

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra.

- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

De regionale technologische centra (RTC's) zorgen voor een betere afstemming van onderwijs en opleiding met de noden van de arbeidsmarkt. De RTC's brengen daarvoor partners uit het onderwijs en uit het ondernemingsleven samen. Er is een RTC in elke Vlaamse provincie met vzw als rechtsvorm.

Er is nood aan een goede afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Immers, in de maatschappij en ondernemingen is de vraag naar technisch-technologische profielen groot en het onderwijs is gebaat met leraren die geprofessionaliseerd worden volgens de laatste innovaties op de arbeidsmarkt. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en gezien de RTC's bijzonder inzetten op STEM, sterkt dit de RTC-werking als noodzakelijk en relevant.

Dit voorontwerp van decreet vloeit voort uit de bevindingen van de beleidsevaluatie van de RTC's (VR 2020 1906 MED.0198).

Het voorontwerp bevat wijzigingen wat betreft drie aspecten:

Ten eerste zijn er wijzigingen op organisatorisch vlak. De provinciale verankering van de huidige vijf vzw's blijft behouden maar tegelijkertijd worden verdere stappen gezet naar gelijkgerichtheid in visie en aanpak. De nieuw uitgetekende governance via de op te richten Vlaamse Stuurgroep RTC moet de vraag naar Vlaamse aansturing verzoenen met de vraag naar lokale verankering.

Ten tweede worden de opdrachten geactualiseerd en is er onderscheid gemaakt tussen opdrachten die tot de kerntaken van een RTC behoren en opdrachten die complementair en ondersteunend zijn ten aanzien van de kerntaken.

Tot slot wordt het begrippenkader aangepast aan de terminologie anno 2021.

Op 4 februari 2022 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet voor de eerste keer principieel goed, waarna het advies werd gevraagd van de adviesorganen. Enkele elementen uit de adviezen geven aanleiding tot wijzigingen aan het eerder principieel goedgekeurde decretale kader.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming.

Beleidsveld: Ondersteuning van het onderwijsveld.

Beleidsdoelstelling: Regeerakkoord Vlaamse Regering 2019-2024 en Beleidsnota Onderwijs 2019-2024, meer bepaald operationele doelstelling 4.3 Investeren in de vervanging van de bestaande schoolinfrastructuur en didactische uitrusting om onderwijskwaliteit te versterken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het evaluatierapport van de regionale technologische centra (RTC's) over de werkingsperiode 2015-2019 werd als mededeling aan de Vlaamse Regering voorgelegd op 19/06/2020 (VR 2020 1906 MED.0198).

Na de evaluatie werden nieuwe beheersovereenkomsten afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de 5 RTC's voor de periode 01/09/2020 – 31/08/2022 (VR 2020 1707 DOC.0844).

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2021/411 van 9 november 2021.

Bij dit dossier dient geen kind- en jongereneffectrapport (JoKER) te worden opgemaakt.

De Inspecteur van Financiën verleende op 4 januari 2022 zijn gunstig advies bij dit voorontwerp van decreet. Met de bemerkingen van de Inspecteur werd rekening gehouden. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven op 31 januari 2022.

De Vlaamse Regering keurde op 4 februari 2022 het voorontwerp van decreet principieel goed (VR 2022 0402 DOC.0123/BIS).

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen gaf advies op 28 februari 2022, het STEM-platform op 2 maart 2022 en de Vlaamse Onderwijsraad op 10 maart 2022. De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen formuleerde een antwoordbrief op 2 maart 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De wijzigingen vloeien voort uit de bevindingen van de beleidsevaluatie van de regionale technologische centra (RTC's). De RTC-werking wordt ook bijgesteld in uitvoering van de *STEM-agenda 2030: STEM-competenties voor een toekomst- en missiegericht beleid*.

Ondanks de nood aan technische profielen op de arbeidsmarkt, houdt de instroom in de STEM-opleidingen in het arbeidsmarktgericht secundair onderwijs geen gelijke tred met de instroom van leerlingen in STEM-opleidingen in het algemeen secundair onderwijs. Daarnaast daagt de snelheid van innovatieve ontwikkelingen het beroepsgericht en technisch onderwijs uit. Dit kan slechts opgevangen worden door een verhoogde samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt en het ontplooiën van STEM-initiatieven waar de RTC's in het bijzonder op inzetten. Gekoppeld aan de STEM-agenda en de ambities daarin geformuleerd, kunnen de geplande aanpassingen met betrekking tot de RTC-werking een kiem vormen om de opportuniteit van een STEM-centrum te onderzoeken.

Een eerste wijziging focust op het aanpassen van het begrippenkader, waarbij dit begrippenkader wordt aangepast aan de terminologie anno 2021.

Op organisatorisch vlak moet worden gezocht naar een goede balans tussen Vlaamse aansturing en lokale verankering.

Het is ook cruciaal dat de toekomstige werking van de RTC's een Vlaamse aansturing krijgt. Op deze manier kan de gelijkgerichtheid tussen de verschillende RTC's alsook een Vlaanderenbrede werking gewaarborgd worden. Tot op heden bestaat er geen orgaan dat de RTC's inhoudelijk aanstuurt., bv. wat betreft prioritair op te nemen acties voor ondersteuning van specifieke opleidingen of domeinen. In dat kader wordt een Vlaamse Stuurgroep RTC opgericht. Voor de uitvoering van de acties is het naar efficiëntie en effectiviteit belangrijk dat de sterkte van de huidige lokale verankering erkend en gewaarborgd wordt.

Verder worden de opdrachten geactualiseerd en is er onderscheid gemaakt tussen opdrachten die tot de kerntaken van een RTC behoren en opdrachten die complementair en ondersteunend zijn ten aanzien van de kerntaken.

De provinciale verankering van de huidige vijf vzw's blijft behouden maar tegelijkertijd worden verdere stappen gezet naar gelijkgerichtheid in visie en aanpak.

Tot nog toe werden in de beheersovereenkomsten met de RTC's enkel inspanningsverbintenissen opgenomen. Door de voorgestelde decreetswijziging worden aan de resultaten van de RTC's ook resultaatsverbintenissen gekoppeld.

B. TOELICHTING BIJ DE ADVIEZEN

Het advies bij voorliggend voorontwerp van decreet van de Vlaamse Onderwijsraad dateert van 10 maart 2022, dat van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van 28 februari 2022, dat van het STEM-platform van 3 maart 2022 en de antwoordbrief van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen van 2 maart 2022.

De belangrijkste elementen uit deze adviezen worden hier opgesomd, inclusief een reactie.

Naar aanleiding van de adviezen werden er verduidelijkingen aangebracht in het voorontwerp van decreet en/of de memorie van toelichting. Bepaalde elementen in de adviezen hebben eerder impact op de beheersovereenkomsten met de RTC's. Deze zijn het instrument bij uitstek om verdere sturing te geven in het bijzonder gericht op een doelmatige uitvoering of dienstverlening, voortgangsbewaking en evaluatie.

Vlaamse Onderwijsraad

- De Vlaamse Onderwijsraad adviseert om de aspecten waarvoor de RTC's concrete initiatieven kunnen nemen, in artikel 3 vermeld als 4° en 5° (werkplekieren en signalering), te schrappen. Dit vanuit de overweging dat een focus op de kernopdrachten wordt gevraagd en alle middelen zouden moeten ingezet worden op de aspecten vermeld als 1°, 2° en 3° (infrastructuurdeling, professionalisering en platform).

Het is effectief de bedoeling van de decreetswijziging om de nadruk te leggen op de kernopdrachten 1°, 2° en 3° waarbij de RTC's aanvullend ook initiatieven voor de aspecten 4° en 5° kunnen opnemen. Het is daarbij niet wenselijk om de aspecten 4° en 5° te schrappen omdat deze in het licht van de globale RTC-werking van belang kunnen zijn, ook al zijn ze facultatief (getuige de formulering en/of die de keuze tot opnemen laat).

Om onduidelijkheid rond het aspect werkplekieren weg te werken, werd de formulering van deze bepaling aangepast.

- De Vlaamse Onderwijsraad is voorstander om breder te gaan dan louter kwantitatieve resultaatsverbintenissen. Gezien de regelgeving dit mogelijk maakt, zal dit verder onderzocht worden bij de bepaling van de resultaatsverbintenissen in de beheersovereenkomsten.
- Verder adviseert de Vlaamse Onderwijsraad ook om deze resultaatsverbintenissen ambitieus op te vatten en te laten bepalen door de Vlaamse Stuurgroep RTC. Er wordt meer verduidelijking gevraagd rond de beslissingsbevoegdheden tussen het Vlaamse en het provinciale niveau. Dit zal binnen de beheersovereenkomsten geregeld worden. Deze sturings- en voortgangsbewakingsinstrumenten laten tevens toe budgettaire regels vast te leggen.

De opmerkingen omtrent artikel 6 §2, 2° worden ten dele gevolgd. Ter verduidelijking van de passage wordt een technische aanpassing inzake het mee in aanmerking nemen van de leerlingen van het deeltijds beroepssecundair onderwijs doorgevoerd.

De bepaling in artikel 6 §2, 2° heeft tot doel om op objectieve basis het forfaitaire bedrag dat per RTC wordt toegekend vast te leggen. Hierbij wordt niet bepaald welke doelgroepen al dan niet van het RTC-aanbod kunnen gebruik maken.

- Wat betreft de Vlaamse stuurgroep RTC wordt via een decretale aanpassing een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de voorzitter en de vertegenwoordiger voor de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs. In de artikelsgewijze bespreking wordt dit verder verduidelijkt. Gezien de 5 RTC's gebonden zullen zijn door de beslissingen van de Vlaamse Stuurgroep RTC is het aangewezen dat zij mee hun stempel kunnen drukken op de besluitvorming door voor elk RTC een stemgerechtigd lid in de Vlaamse Stuurgroep te voorzien. De Vlaamse Stuurgroep RTC zal 22 stemgerechtigde leden tellen, waarvan de RTC's 5 stemgerechtigde leden leveren, die gezamenlijk en gedragen inhoudelijke sturing bieden aan de RTC-werking
- De vraag om de rol van de Vlaamse Onderwijsraad als klankbordgroep ook in de komende beheersovereenkomsten in te schrijven, wordt meegenomen bij de opmaak van de betreffende beheersovereenkomsten.

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen merkt op dat aan de Vlaamse Stuurgroep RTC onvoldoende (financiële) slagkracht wordt toegekend.

Zoals in de reactie op de Vlor-advies werd aangegeven, is het van belang tot een gezamenlijke en gedragen sturing van de RTC-werking te komen via deze stuurgroep. De stuurgroep zal daardoor mee kunnen beslissen over de inzet van de middelen die beschikbaar zijn voor de RTC-werking.

Een evenwichtige samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC ligt voor. Er worden evenveel vertegenwoordigers vanuit het beleidsdomein werk voorzien als vanuit het beleidsdomein onderwijs. Naast de 5 door de SERV aan te duiden vertegenwoordigers zijn immers ook de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen structureel vertegenwoordigd.

STEM-platform

Het STEM-platform beklemtoont 7 punten waarbij de voorliggende decreetsbepalingen deels tegemoetkomen aan deze aandachtspunten.

Zoals in de reactie op het Vlor-advies al werd aangegeven, zal het evenwicht tussen de Vlaamse aansturing en de regionale vervlechting ervan in de beheersovereenkomsten verder verduidelijkt worden. Met de nieuwe governance wordt een stabiele structuur vooropgesteld. De geplande aanpassingen kunnen zoals vermeld in de STEM-Agenda 2030 een kiem vormen om de opportuniteit van een STEM-centrum te onderzoeken. Alhoewel STEM vanzelfsprekend een uiterst belangrijk thema binnen de RTC-werking is, kunnen de RTC's ook acties uitrollen voor arbeidsmarktgerichte opleidingen die niet STEM-gerelateerd zijn omdat zich daar ook ondersteuningsnoden voordoen.

De hoger geformuleerde reacties op het Vlor- en SERV-advies motiveren de samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC.

Het STEM-platform wijst terecht op de evenwichtsoefening die moet gemaakt worden volgens beschikbaar budget en te bedienen doelgroepen. Het is in de eerste plaats de bedoeling met het decreet een ruime RTC-werking mogelijk te maken zonder daarbij aan te geven dat onmiddellijk en tegelijk voor alle potentiële doelgroepen een dienstverlening moet uitgewerkt worden.

Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen geeft aan dat het binnen het tijdsbestek van 30 dagen niet mogelijk was een gedetailleerd advies uit te brengen over de specifieke decreetswijzigingen. De raad verwijst in deze naar zijn eerdere adviezen 23 en 14.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

In de memorie van toelichting is de artikelsgewijze bespreking opgenomen. Enkele elementen uit de adviezen geven aanleiding tot wijzigingen aan het eerder principiële goedgekeurde decretale kader. Naar aanleiding van de adviezen werden er ook enkele verduidelijkingen aangebracht in de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De middelen voor de werkingstoelagen voor de RTC's zijn momenteel ingeschreven op begrotingsartikel FB0 1FGD2GI-WT, basisallocatie 1FG040 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De basis voor de financiering van de RTC's wordt gevonden in het decreet houdende de organisatie en werking van de Regionale Technologische Centra van 14 december 2007.

Voor de periode van 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2027 zullen vijf nieuwe beheersovereenkomsten worden opgesteld die later voor advies aan de Inspectie van Financiën zullen worden voorgelegd.

Een RTC heeft door het afsluiten van een beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering recht op werkingstoelagen met in acht name van de beschikbare begrotingskredieten. De werkingstoelagen worden geïndexeerd.

Volgens de huidige decreetsbepalingen bestaat de werkingstoelage per RTC uit een forfaitair bedrag en een variabel bedrag per RTC naar rato van het aantal regelmatige leerlingen in het werkingsgebied van het betrokken RTC. Dit principe wordt behouden maar de bepalingen worden geactualiseerd.

De omschrijving van de leerlingen die in aanmerking worden genomen voor het variabele gedeelte van de betoelaging wordt in twee sporen aangepast. Enerzijds wordt de omschrijving van de huidige toestand verduidelijkt volgens de berekening die momenteel wordt gehanteerd. Anderzijds wordt een omschrijving opgenomen die de in aanmerking genomen leerlingen in het gemoderniseerde secundair onderwijs bepaalt.

Volgens de reeds bestaande decretale bepalingen met betrekking tot de financiering van de RTC's zal vanaf schooljaar 2025-2026 progressief een gewijzigde leerlingentelling worden gehanteerd omwille van de modernisering van het secundair onderwijs. De berekeningswijze wordt met de wijziging van het desbetreffende artikel toekomstgericht vastgelegd.

Deze gewijzigde leerlingentelling heeft geen budgettaire impact vermits dit de verdeling van de middelen tussen de 5 RTC's betreft waarbij het totaalbudget voor de 5 RTC's vooraf vastgelegd wordt en behoudens de indexeringswijze gelijk blijft.

Ook in het kader van de nieuw af te sluiten beheersovereenkomsten zal er met twee ministeriële besluiten per schooljaar worden gewerkt.

In een uitvoeringsbesluit bij dit decreet zal de wijze van aanstelling van de leden van de Vlaamse Stuurgroep RTC alsook de modaliteiten voor de eventuele toekenning van een vergoeding aan de leden bepaald worden. De gebruikelijke vergaderkosten en eventuele verplaatsingskosten zullen een beperkte budgettaire kost met zich meebrengen die zal opgevangen worden binnen de beschikbare kredieten. De benodigde middelen voor de werking van de Vlaamse Stuurgroep RTC komen bovenop het budget voorzien voor de RTC-subsidies. Het beschikbare budget voor de RTC's zal integraal aan de RTC's toekomen volgens de berekeningswijze in het decreet.

B. ESR-TOETS:

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet zal voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra, en de bijhorende memorie van toelichting;
2. De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS